

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਲ

ਪ੍ਰੋ. ਨਵਰੂਪ
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ
ਐਚ.ਐਮ.ਵੀ.ਕਾਲਜ
ਜਲੰਧਰ

- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ:- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਾਹਿਤ ਉਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 204 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ 150 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ 14 ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ਬਦ ਸਗ-ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਹਰਵਲਵ ਸੰਗੀਤ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ.

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਉਤੇ ਪੈਂਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

- 1. ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਂ-ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ
ਹੀ ਪਾਠਕ ਹਨ

ਹਲ ਕੀ ਹੈ

- ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
- ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਕੀਰਨਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਵੇ
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਭੂਗੋਲਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖਮਡਿਤ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੜੀ ਚ ਪਰੋਂਦਾ ਹੈ , ਇਸ ਲਈ ਯਤਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
- ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ
- ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਵਾਇਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਧੀ ਅਹਿਮ ਲੋੜ ਹੈ
- ਆਨਲਾਇਨ ਅਖਬਾਰ ਰਸਾਲੇ ਟੀ.ਵੀ.ਚੈਨਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਰਬਸਾਝਾਂ ਮੰਚ ਹੋਵੇ
- ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Problems: Solutions of punjabi people in the world

WiKi Pedia:-Punjabi

Ethnic group asso. with Punjab

Punjab india Punjab

pakistan

Punjabi Language

Indo-Aryan lang. family

31 Million population in india

Total Population 120 Million

Three Most Common groups

Muslims

Sikhs

Punjabi Hindus

10 Most Widely Spoken Languages In The World

- 1.Chines
- 2.Spanish
- 3.English
- 4.Hindi
- 5.Arabic
- 6.Portuguese
- 7.Bengali
- 8.Russian
- 9.Japanese
- 10.Punjabi/Lahnda

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਵਖ-ਵਖ ਸਭਿਆਤਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਆਰੀਆ

ਯੂਨਾਨੀ

ਸ਼ਕ

ਹੂਨ

ਕੁਸ਼ਾਨ

ਮੰਗੋਲ

ਤੁਰਕ

ਪਠਾਣ

ਅੰਗਰੇਜ਼

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ/ਗਲੋਬਲਾਈਜੇਸ਼ਨ/ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ

- ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁਕਿਆ ਹੈ,ਕਾਲ ਸੀਮਿਤ ਦਾਇਰਾ ਵਸੀਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ-

ਸ਼ਹਿਰ,ਪਿੰਡ,ਨਗਰ-ਦੇਸ਼ → ਸਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਗਲੋਬ ਪਿੰਡ ਬਣ ਚੁਕਾ ਹੈ
→ ਇਕ ਕਸਬਾ ਜਾਂ ਪਿੰਡ

- ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਤਕਨਾਲੌਜੀ IT-ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਸਾਨ ਕਰ ਦਿਤੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਵਸੀਹ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਪਿੰਡ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ

- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਧਰਤੀ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ
ਲੇ ਕੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤਕ
ਸਭ ਕਾਸੇ ਤੇ ਹੈ

- ਪੰਜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸਦਰ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਹਿਤ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਖੁਲ੍ਹੂ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਵਰਗ ਹੈ →
ਖੁਲ੍ਹੂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ-ਖੁਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ, ਖੁਲ੍ਹੇ ਮੁਕਾਵਲੇ-
ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ
ਉਤਰਆਧੁਨਿਕਤਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਤੇ
ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ

- ਮੰਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਲਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ,ਸੋ ਖੁਲ ਦਾ ਪ੍ਰਵਰਗ ਉਤਰ-ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਦਾ ਮੂਲ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਹੈ ,ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਫਿਰ ਖਪਤ ਮੰਡੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ,ਪੂੰਜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਖਪਤ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਰਦਾਰ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੁਲੀ ਤੇ ਟੰਗੇ ਗਏ ਹਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ
- ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰਾਟ ਤੇ ਵਸੀਹ, ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ-ਮੰਡੀਕਰਨ ਦਾ ਹਮਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੁਹਜ-ਮੂਲਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੁਹਜ-ਮੂਲਕ ਖੇਤਰ

1. ਖਾਦ-ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
ਵਿਹਾਰ

2. ਪਹਿਰਾਵਾ ਤੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ

3. ਰਿਹਾਇਸ਼ ਗਾਹ/ਘਰ

4. ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ

5. ਨੈਤਿਕਤਾ

6. ਮੰਨੋਰੰਜਨ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਸਦਿਆਂ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਮਸਲੇ

1.ਧਰਮ ਜਾਤ-
ਪਾਤ,ਭੇਦ-ਭਾਵ

2.ਗੰਧਲਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ
ਪ੍ਰਬੰਧ

3.ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ
ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ

4.ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਦਰ

5.ਔਰਤਾਂ ਦੀ
ਹਾਲਤ(ਲਿੰਗ-ਭੇਦ)

6.ਨਸ਼ਾ,
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ,ਵਡੀਖੋਰੀ
ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ
ਦੀ ਘਾਟ

7.ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿਸਾਨੀ
ਦਾ ਮਾੜਾ ਹਾਲ

8.ਆਗੂ ਵੋਟਾਂ ਤਕ
ਸੀਮਤ ਮੰਦੀ ਸੋਚ

9.ਭਾਰਤੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ
ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਘਾਟ
ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ

10.ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ,
ਟੈਕਸ,ਮਾੜੀਆਂ
ਨੀਤੀਆਂ

11.ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ
ਮਨਫੀ ਕਰਨਾ ਪਖ-
ਪਾਤ

12.ਆਰਥਿਕਤਾ-
ਇਕ ਕਮਾਉਦਾਂ ਤੇ
ਬਾਕੀ ਖਾਂਦੇ

13.ਰੂਪਏ ਦੀ ਘਟਦੀ
ਕੀਮਤ/ਮਹਿੰਗਾਈ

14.ਘਟ ਗਿਣਤੀ
ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ

15.ਅਮੀਰੀ ਦਾ
ਵਿਖਾਵਾ

16.ਵਾਧੂ ਰਸਮ
ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਬੋਲ-
ਬਾਲਾ ਵਿਆਹ ਆਦਿ

17.ਬੇਇਮਾਨੀ- ਮਾੜਾ
ਪੁਲਿਸ-ਪ੍ਰਬੰਧ

18.ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ

19.ਰੁੜੀਵਾਦੀ
ਵਿਚਾਰ

ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ

1. ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ
ਧੋਖਾਧੜੀ, ਵਿਆਹ/
ਜਾਇਦਾਦ

2. ਮੌਸਮਾਂ ਦੇ ਆਦਿ
ਨਹੀਂ ਹਨ, ਭਾਰੀ
ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮਕਾਰ
ਵਿਚ

3. ਸਦੀਵੀਂ ਰਹਿਣ ਵਿਚ
ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਪਕਾ ਨਾ
ਹੋਣਾ, ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ
ਅਹਿਸਾਸ, ਨਸਲੀ
ਵਿਤਕਰਾ

4. ਧਾਰਮਿਕ ਪਖੋਂ
ਹੀਣਤਾ ਦਾ
ਹੋਣਾ/ਯੋਗਤਾ ਪਖੋਂ
ਭੇਦ-ਭਾਵ

5. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ
ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ
ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ

6. ਭਾਰੀ ਅਗਿਆਨਤਾ, ਭਾਸ਼ਾ
/ਸਭਿਆਚਾਰ/ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਨਰ
ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼
ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਘਾਟ

7. ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ
ਰੂਚੀ, ਰਾਤੋਂ, ਰਾਤ
ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਦੀ
ਲਾਲਸਾ

8. ਮਨਪਸੰਦ ਭੋਜਨ ਨਾ
ਮਿਲਣਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਬੁਨਿਆ
ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਨਾ
ਮਿਲਣਾ/ਕੰਮ ਨਾ ਮਿਲਣਾ

9. ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ
ਸਹੂਲਤਾਂ ਪਖੋਂ ਕਮੀ

10. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤਿ
ਖਰਚੀਲੀ

11. ਵੀਜ਼ੇ ਪਖੋਂ ਭਾਰੀ
ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ

12. ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ
ਸਮਸਿਆਵਾਂ

13. ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋਕਾਂ
ਦੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ

14. ਘਟ ਮਿਲਣਸਾਰ